

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu TRT, tarafsız, tüm siyasi parti ve gruplara eşit mesafede durması, yayınlarında siyasi parti ve gruplara fırsat eşitliği sağlaması gereken bir kamu yayıncısıdır. Bu yasal ve anayasal bir zorunluluktur.

Ancak 16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilen anayasa referandumu yayınlarında taraflı yayın yaptığı, siyasi parti ve gruplar arasında fırsat eşitliği sağlamadığı, söz programları, canlı yayınlar ve haber bültenlerini orantısız bir biçimde iktidar partisi ve Cumhurbaşkanı'nın siyasi kampanyasına ("evet" kampanyasına) ayırdığı yayın verileriyle sabittir.

Yüksek Seçim Kurulu'nun belirlediği (2017/93 sayılı yayın ilkeleri kararı) seçim yayını dönemi yayınlarında TRT Haber kanalında yapılan referandum yayınları incelendiğinde **(1 Mart 2017-15 Nisan 2017 tarihleri arasında)** gerçekleşen *canlı yayın/söz programlarının (toplam 10650 dakika)* yüzde 55'i AKP'ye, yüzde 37'si Cumhurbaşkanlığına, yüzde 6'sı CHP'ye, yüzde 2'si ise MHP'ye ayrılmıştır. Parlametonun 3'üncü büyük partisi Halkların Demokratik Partisi'ne ise yüzde sıfır oranında yer verilmiştir.

"Evet", "hayır" kampanyası açısından bakıldığında canlı yayınların **yüzde 94'ü** (Toplam 9988 dakika) **"evet"** kampanyasına ayrılmıştır. **"Hayır"** kampanyasına ise sadece **yüzde 6** oranında (662 dakika) yer verilmiştir.

"Evet" kampanyasına dair konuşmalar TRT Haber'in dışında aynı zamanda TRT'nin diğer kanallarında da (TRT1-TRT Avaz-TRT Türk-TRT6-TRT Arapça) aynı anda canlı yayınlanmıştır.

TRT Haber Kanalında gerçekleştirilen söz programlarında **"Hayır"** kampanyası yürüten muhalefet partilerine süre ayrılmamıştır. TRT Haber'de gerçekleştirilen **52 söz programının** tamamına yakını **(50 program)** **"evet"** kampanyası yürüten siyasi temsilcilere ayrılmıştır.

"Hayır" kampanyası yürüten Halkların Demokratik Partisi'ne ise TRT Haber'in canlı yayın ve söz programlarında hiçbir şekilde yer verilmemiş, Cumhurbaşkanlığı, AKP, CHP ve MHP adına lider/konuklarla "özel program" yapılırken, HDP adına hiçbir temsilci canlı yayın konuğu olarak alınmamıştır. HDP'nin TRT yayınlarında yer bulabildiği tek istisna Yüksek Seçim Kurulu'nun zorunlu kıldığı referandum özel yayın konuşması olmuştur. TRT Kurumu, referandum yayınlarında anayasal bir kurum olan HDP'yi adeta yok saymıştır. TRT bu yanlı tutumuyla HDP'nin görüşlerinin seçmenlere yansıtmayarak, seçmenlerden gizleyerek, kamuoyunda özgürce kanaat gelişmesini engellemiştir.

Tarafsız kamu yayıncısı olması anayasal bir zorunluluk olan TRT Kurumu, yayınlarında anayasayı, yasaları ve YSK kararlarını, yine denetimine tabi olduğu RTÜK'ün yayın ilkelerini hiçe sayarak açıkça “*evet*” kampanyasına taraf olmuş, “*evet*” kampanyasını yürütenlerin yayıncılığını yapmıştır.

1 Mart-15 Nisan 2017 TRT Haber'de Canlı Yayın/Söz Program Süreleri (dakika)					
Program Türü	C. Başkanı / Danışmanlar	AKP	CHP	HDP	MHP
Canlı Yayın	2838 dk	4556 dk	582 dk	0	108 dk
Söz programı	1122 dk	1313 dk	80	0	51
TOPLAM	3960 dk	5869 dk	662 dk	0	159 dk

1 Mart-15 Nisan 2017 Söz Programlarının TRT Haber'deki Dağılımı				
C. Başkanı/Danışmanlar	AKP	CHP	HDP	MHP
14 program	35 program	2	0	1

TRT Haber Kanalı başta olmak üzere TRT'nin diğer kanalları hakkında 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 tarihlerindeki genel seçimler öncesi yayınlarında taraflı yayın yaptığı için Yüksek Seçim Kurulu tarafından 18 uyarı, 57 program durdurma cezası verilmiştir. Yüksek yargı organı olan YSK'nın bu yaptırım kararları TRT'nin tarafsızlığını yitirdiğinin açık kanıtıdır. TRT kurumu, aynı ihlalleri 16 Nisan 2017 tarihindeki referandum yayınlarında da yine Yüksek Seçim Kurulu'nun yayın ilkelerini (2017/93 sayılı yayın ilkeleriyle ilgili kararının sonuç bölümünün 1. Fıkrasının (a) ve (b) bentleri) göz ardı ederek tekrarlamıştır.

Ayrıca 2954 Sayılı TRT Kanunu ve 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 8/1 maddesinin (1) bendinde yer alan “*Tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır...*”

ile

HDP Genel Merkezi: Barbaros Mah. Tahran Cad. Büklüm Sok. No: 117 Kavaklıdere/Çankaya ANKARA

Tel: 0312 427 17 80 Fax: 0312 428 89 57

(k) bendinde yer alan **“Siyasî partiler ve demokratik gruplar ile ilgili tek yönlü veya taraf tutar nitelikte olamaz”** hükümlerini açıkça ihlal etmiştir.

3 seçim dönemi TRT yayınları (7 Haziran 2015, 1 Kasım 2015 ve 16 Nisan 2017) göstermektedir ki, TRT, seçim yayınlarındaki ihlallerini, taraflı yayıncılığı Anayasayı, yasaları, YSK kararlarını ve RTÜK yayın ilkelerini hiçe sayarak sistematik ve kurumsal bir biçimde sürdürmeye devam etmektedir. Kamu yayıncısı olması gereken, ayrımsız her yurttaşın vergileriyle finanse edilen TRT, tarafsızlığını yitirerek açıkça iktidar partisinin resmi yayın organı gibi hareket etmektedir. Bu taraflı yayınlar elbette TRT Genel Müdürünün bilgisi, onayı ve sorumluluğu altında gerçekleşmektedir.

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 13 üncü maddesinde, **“Genel Müdür, milli güvenliğin ve kamu düzeninin gerekli kıldığı, Devlet memuru olma niteliğini yitirdiği, ağır hizmet kusuru işlediği veya tarafsızlığın ihlal edildiği hallerde, bu hallerin gerekçeli olarak belirtilmesi suretiyle ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile görevden alınır.”** hükmüne,

6112 Sayılı Kanunun Geçici 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında, **“11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu ile mülga Radyo ve Televizyon Yüksek Kuruluna verilen görevler, Kurum Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu üyelerinin atanmasına ilişkin olanlar hariç olmak üzere Kurum Yönetim Kuruluna devredilir.”** hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre; TRT Genel Müdürünün tarafsızlığını yitirdiğine ilişkin somut bilgi ve emare bulunması halinde (Referandum yayınları tarafsızlığını yitirdiğinin açık kanıtıdır) RTÜK’ün teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla görevden alınması gerekir.

Söz konusu görevden alma işleminin yapılabilmesi için RTÜK’ün teklifi zorunlu bir kamusal görev niteliğindedir. Bu bağlamda, TRT Genel Müdürünün atanmasında teklif etmeye yetkili olan RTÜK, yetkide paralellik ilkesi gereğince TRT Genel Müdürünün görevden alınmasının önerilmesinde de yetkili makamdır. Tarafsızlığını yitirdiği kuşku götürmez bir gerçek olan TRT Genel Müdürünün, 2954 sayılı yasanın 13. maddesi uyarınca görevden alınması için Üst Kurul tarafından işlem başlatılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

09.05.2017

Ahmet YILDIRIM

**HDP Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili**

Filiz KERESTECİOĞLU

**HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili**